

Viite

-

Maatalous- ja kalastusneuvosto 26.-27.6.2023

Maatalous- ja kalastusneuvosto kokoontuu Luxemburgissa 26.-27.6.2023.

Maatalous- ja kalastusneuvosto saa puheenjohtajavaltio Ruotsilta tilannekatsauksen ja keskustelee kasvinsuojeluaineiden kestävästä käytöstä asetusehdotuksesta. Suomi ottaa tiedoksi puheenjohtajavaltion tilannekatsauksen.

Komissio esittelee maatalous- ja kalastusneuvoston kokouksessa tiedonantonsa ”Kestävää kalastusta EU:ssa, tilannekatsaus ja suuntaviivoja vuodelle 2024”. Suomi ottaa tiedokseen komission esittelyn tiedonannosta. Suomi kannattaa sitä, että komissio perustaa ehdotuksiaan vuoden 2024 kalastusmahdollisuuksista kestävästä enimmäistuoton tavoitteeseen, kalakantoja koskeviin monivuotisiin suunnitelmiin ja tieteelliseen neuvoon. Tapauksissa, joissa tieteellistä neuvoa ei ole saatavissa, olisi noudatettava ennalta varautumisen periaatetta.

Komissio antoi helmikuussa 2023 kolme tiedonantoa ja raportin EU:n yhteisen kalastuspolitiikan arvioinnista. Puheenjohtajamaan johdolla on laadittu luonnos neuvoston päätelmiksi komission tiedonannoista, jotka on tarkoitus hyväksyä kesäkuun maatalous- ja kalastusneuvostossa. Suomi kannattaa päätelmien hyväksymistä.

Maatalous- ja kalastusneuvosto keskustelee myös kauppaan liittyvistä maatalouskysymyksistä. Suomi tukee komissiota meneillään olevien kauppasopimusneuvotteluprosessien pikaisessa loppuun saattamisessa. Olemassa olevia sopimuksia tulisi hyödyntää mahdollisimman hyvin ja laajasti toimeenpanon ja aktiivisten vienninedistämistoimien kautta. On tärkeää, että sopimusten vaikutuksia omaan tuotantoon seurataan aktiivisesti, ja että kumulatiivisia vaikutuksia arvioiva selvitys päivitetään.

Kaupalla ja kotimaisella tuotannolla on molemmilla tärkeä rooli ruokaturvan takaamisessa. Kaupalla on myös keskeinen rooli siinä, miten pystymme luomaan ympäristöllisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävästä ruokajärjestelmästä niin EU:n sisällä kuin globaalisti. Toimia, joilla vaikutetaan EU:n terveys- ja ympäristöstandardien soveltamiseen tuontituotteille tulisi arvioida tapauskohtaisesti.

Asialista:

MAATALOUS- JA KALASTUSNEUVOSTON KOKOUS LUXEM-BURGISSA 26.-27.6.2023

Esityslistan hyväksyminen

(mahd.) A-kohtien hyväksyminen

- a) Muiden kuin lainsäädäntöasioiden luettelo
- b) Lainsäädäntöasioiden luettelo (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

Lainsäädäntökäsittelyt (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

MAATALOUS

Asetus kasvinsuojeluaineiden kestävästä käytöstä

Tilannekatsaus

Keskustelu

Muut kuin lainsäädäntöasiat

KALASTUS

Selvitys yhteisen kalastuspolitiikan tilanteesta ja vuoden 2023 kalastusmahdollisuuksia koskevasta kuulemisesta

Komissio esittelee

Keskustelu

Päätelmät kalastuspolitiikkapaketista – kestävä, selviytymiskykyinen ja kilpailukykyinen kalastus- ja vesiviljelyala

Hyväksyminen

MAATALOUS

Kauppaan liittyvät maatalouskysymykset

Komission tiedotusasia

Keskustelu

Muut asiat

Maatalous

- a) Yhteinen terveys -mallin monialaisen yhteistyön vahvistaminen zoonoosien aiheuttamien terveysuhkien osalta
Puheenjohtajavaltion tiedotusasia
- b) Käsiteltävänä olevat säädösehdotukset (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)
 - i) Asetus maantieteellisistä merkinnöistä – tilannekatsaus
 - ii) Siirtyminen maatilojen kestävyttä koskevaan tietoverkkoon (FSDN) – tilannekatsaus
 - iii) Asetus luonnonmukaisen lemmikkieläinruoan merkinnöistä – tilannekatsaus

Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Asetus kasvinsuojeluaineiden kestävästä käytöstä - Maatalous- ja kalastusneuvoston keskustelu

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 26.-27.6.2023

Eduskuntatunnus

U 75/2022 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio antoi 22.6.2022 asetusehdotuksen kasvinsuojeluaineiden kestävästä käytöstä. Ehdotuksen on tarkoitus korvata voimassa oleva direktiivi (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/128/EY yhteisön politiikan puitteista torjunta-aineiden kestävästä käytön aikaansaamiseksi).

Komissio esitti ehdotuksensa ja siihen liittyvää vaikutustenarviota kasvi- ja kasvinterveystyöryhmälle 13.7.2022 sekä maatalous- ja kalastusneuvostolle 18.7.2022. Ehdotuksen käsittely jatkui Tšekin puheenjohtajuuskaudella, josta edistymisraportti esitettiin maatalous- ja kalastusneuvostossa 12.12.2022. Neuvosto hyväksyi 19.12.2022 päätöksen, jolla pyydettiin komissiota täydentämään ehdotuksen vaikutusarviota. Tähän komissio vastasi kirjeellä alustavasti 22.3.2023, että aikoi tässä erityistilanteessa toimittaa lisätietoja olemassa olevan tiedon pohjalta kevään 2023 aikana.

Ruotsin puheenjohtajuuskaudella keskustelu ehdotuksesta on jatkunut neuvoston työryhmän seitsemässä kokouksessa.

Puheenjohtajavaltio Ruotsi esittelee maatalous- ja kalastusneuvostolle edistymisraportin asetuksen käsittelystä kaudellaan ja ministerit käyvät aiheesta keskustelun.

Suomen kanta

Suomi ottaa tiedoksi puheenjohtajavaltion tilannekatsauksen.

Suomen kannat on määritelty valtioneuvoston kirjelmässä U 75/2022 vp.

Pääasiallinen sisältö

Puheenjohtajavaltio Ruotsi on koonnut edistymisraportin (9803/23) kasvinsuojeluaineiden kestävästä käytöstä koskevan asetusehdotuksen käsittelystä neuvostossa kevätkaudella 2023.

Tausta

Ehdotuksen tavoitteena on harmonisoida kasvinsuojeluainepolitiikka EU:ssa ja mukauttaa lainsäädäntö Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan ja erityisesti sen Pellolta pöytä -strategian ja biodiversiteettistrategian kanssa. Ehdotus on myös vastaus komission edellä mainittujen strategioiden tavoitteeseen vähentää kasvinsuojeluaineiden käyttöä ja riskejä EU:ssa 50 % ja haitallisempien kasvinsuojeluaineiden käyttöä 50 % vuoteen 2030.

Ehdotuksen käsittelyn tärkeät aiheet ja edistyminen

Lukuun ottamatta artikloja 34-36, ehdotus on käyty läpi kokonaisuudessaan Ruotsin ja Tšekin puheenjohtajakausilla. Työryhmäkeskusteluissa huhti-, touko- ja kesäkuussa käsiteltiin puheenjohtajavaltion kompromissitekstejä ehdotuksen luvusta IV (kaksi versiota) sekä artikloista 20-28 (yksi kompromissiversio).

Keskustelussa integroitua torjuntaa (IPM) koskevasta osasta moni jäsenvaltio on nostanut esiin komission ehdotukseen sisältyvän vaatimuksen hyväksyä oikeudellisesti sitovia viljelykasvikohtaisia säännöksiä integroidun torjunnan toimeenpanemiseksi. Huolestuneet jäsenvaltiot ovat korostaneet, että IPM on luonteeltaan sellainen, että se edellyttää joustavuutta. Tämä siksi, että sitä sovelletaan eri viljelykasveille eri olosuhteissa. Lisäksi jäsenvaltiot ovat pitäneet oikeudellisesti sitovien säännösten asettamisen aiheuttavan ylimääräistä hallinnollista taakkaa. Toisaalta eräät jäsenmaat ovat ilmoittaneet voivansa hyväksyä pakollisia säännöksiä, sillä osassa jäsenvaltioita on jo tämän tyyppistä sääntelyä.

Vastauksena edellä mainittuihin kantoihin puheenjohtajavaltio ehdottaa joustavuutta jäsenmaille hyväksyä joko viljelykasvikohtaisia tai alakohtaisia ohjeita tai vastaavia oikeudellisesti sitovia säännöksiä. Näin ne jäsenmaat, joilla on jo asiaa koskevaa sääntelyä, voisivat pitää ne voimassa tai hyväksyä uudet säännökset vapaaehtoisesti. Näiden säännösten ei tarvitsisi olla yhtä kattavia kuin voimassa olevan lainsäädännön mukaiset integroidun torjunnan ohjeet, vaan voisivat sisältää vain tietyt ohjeiden osat. Lisäksi puheenjohtajavaltio ehdottaa, että jäsenmaiden tulisi hyväksyä viljelykasvi- tai alakohtaisia integroidun torjunnan ohjeita, joiden avulla kattaisivat 75 % käytössä olevasta maatalousmaasta (pois lukien keittiöpuutarhat), verrattuna komission ehdotuksen 90 %.

Lisäksi puheenjohtajan kompromissiteksti selventää, että ammattikäyttäjän tulee soveltaa integroidun torjunnan yleisiä periaatteita artiklan 13 mukaisesti. Mikäli ammattikäyt-

täjä soveltaa viljelykasvi- tai alakohtaisia ohjeita, tämän katsotaan olevan yleisten periaatteiden soveltamista. Edelleen ammattikäyttäjien tulee soveltaa viljelykasvi- tai alakoh-
taisia säännöksiä, jos sellaisia on hyväksytty kyseisessä jäsenmaassa.

Puheenjohtajavaltio on jäsenvaltioiden kommenttien perusteella tarkentanut tekstiä, jotta ei vain huomioitaisi haitallisten eliöiden torjuntaa, vaan myös muuta kasvinsuojeluaineiden käyttöä kasvinsuojeluaineasetuksen (EC) Nro 1107/2009 artiklan 2.1 mukaisesti.

Huolimatta jäsenvaltioiden kommentteista siitä, että ehdotuksen edellyttämä IPM-kirjanpidon säilytysaika (10 vuotta) on selkeästi pidempi kuin voimassa oleva säännös asetuk-
sen 1107/2009 artiklassa 67 (3 vuotta), puheenjohtajavaltio ei ole ehdottanut tähän muutosta. Ehdotuksen säilytysaika koskee IPM-rekisteristä vastaavaa toimivaltaista vi-
ranomaista, jonka pidemmän säilytysajan turvin on mahdollista seurata pidemmän aika-
välin trendejä.

Puheenjohtajavaltion kompromissiteksti artikloista 20-28 kattaa kasvinsuojeluaineiden
lentolevityksen, kasvinsuojeluaineiden myyntiä koskevat edellytykset, kasvinsuojeluai-
neiden käyttäjien koulutuksen ja yleisen tiedottamisen ja neuvonnan.

Yhteenveto

Työryhmäkäsittelyssä jäsenvaltiot ovat pitäneet erityisesti IPM:ää koskevaa kompromis-
sitekstiä selkeänä. Jäsenvaltiot katsoivat, että tekstissä oli ratkaistu monia jäsenvaltioi-
den huolia. Tekstiä ei kuitenkaan pidetty valmiina, koska moni asia edellyttää vielä lisä-
keskusteluja, kuten esimerkiksi ammattikäyttäjän vastuut, integroidun torjunnan ohjeiden
ja säännösten suhde, soveltaminen ja suhde YMP:n rahoitukseen. Myös IPM-rekisterin
aiheuttama hallinnollinen taakka aiheutti vielä huolta. Moni jäsenvaltio jätti edelleen tar-
kasteluvarauksen puheenjohtajavaltion viimeisiin muutoksiin, joten tekstistä tulee edel-
leen keskustella.

Puheenjohtajavaltion artiklakohtaiset kompromissitekstit ovat edistymisraportin liitteinä.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Ehdotuksen oikeusperustana on Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimuksen
(SEUT) 192 artiklan 1 kohta.

Ehdotus käsitellään tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä Euroopan parlamentin
kanssa.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Euroopan parlamentissa ehdotuksen käsittelystä vastaa ympäristöä, kansanterveyttä ja
elintarviketurvallisuutta käsittelevä valiokunta (ENVI). Mietinnön laatijana toimii Sarah
Wiener (Greens/EFA) ja mietintöluonnos julkistettiin 6.2.2023. Asiasta ei ole vielä ää-
nestetty ENVI-valiokunnassa. Lausunnon antavalla maatalousvaliokunnalla on käsitte-
lyssä osittaista toimivaltaa. Maatalousvaliokunta äänestää alustavien tietojen mukaan
heinäkuussa ja ympäristövaliokunnan syyskuussa.

Kansallinen valmistelu

Maatalous- ja elintarvikejaosto 15.6.2023

EU-ministerivaliokunta 19.-20.6.2023 (kirjallinen menettely)

Eduskuntakäsittely

Valtioneuvoston kirjelmä 22.9.2023 (U 75/2022 vp).

Maa- ja metsätalousvaliokunnan lausunto MmVL 29/2022 vp.

Suuri valiokunta 20.6.2023 (kirjallinen menettely)

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Kansallinen lainsäädäntö ml. Ahvenanmaan asema on kuvattu U-kirjelmässä U 75/2023 vp.

Taloudelliset vaikutukset

Asetusehdotuksen taloudelliset vaikutukset on kuvattu U-kirjelmässä U 75/2022 vp.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

COM(2022) 305 final

Puheenjohtajavaltion edistymisraportti 9803/23

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

MMM/RO/ETU Johtava asiantuntija Tove Jern, puh. 0295 162 318, tove.jern@gov.fi

VAHVA-tunnus

EU/436/2022

Liitteet -

Viite -

Komission tiedonanto: Kestävää kalastusta EU:ssa, tilannekatsaus ja suuntaviivoja vuodelle 2024.

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 26-27.6.2023

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio esittelee maatalous- ja kalastusneuvoston kokouksessa 26-27.6.2023 tiedonantonsa kestävästä kalastuksesta EU:ssa, tilannekatsaus ja suuntaviivoja vuodelle 2024. Neuvosto keskustelee tiedonannosta.

Suomen kanta

Suomi ottaa tiedokseen komission esittelyn tiedonannosta.

Suomi kannattaa sitä, että komissio perustaa ehdotuksiaan vuoden 2024 kalastusmahdollisuuksista kestäväen enimmäistuoton tavoitteeseen, kalakantoja koskeviin monivuotisiin suunnitelmiin ja tieteelliseen neuvoon. Tapauksissa, joissa tieteellistä neuvoa ei ole saatavissa, olisi noudatettava ennalta varautumisen periaatetta.

Suomi on tulevaisuudessa valmis harkitsemaan komission ehdotusta siitä, että eräiden kalakantojen osalta siirryttäisiin kaksi vuotta voimassa oleviin TAC:hin. Tämä voisi lisätä vakautta kalastusalalla ja paremmin ennustettavia kalastustuotemarkkinoita.

Pääasiallinen sisältö

Komission 14.6.2023 antaman tiedonannon keskeinen sisältö koskee niitä suuntaviivoja, joita komissio aikoo noudattaa valmistellessaan ehdotuksiaan vuoden 2024 kalastusmahdollisuuksista.

Itämeren kalastusmahdollisuuksia koskeva ehdotus annetaan elokuun-syyskuun vaihteessa, Välimeren ja Mustanmeren vastaavat syyskuun puolivälissä ja Koillis-Atlantin ja Pohjanmeren lokakuun lopussa. Brexitin johdosta enin osa Pohjanmeren ja Koillis-Atlantin kalastusmahdollisuuksista neuvotellaan UK:n ja Norjan kanssa. Maatalous- ja kalastusneuvosto päättää ehdotuksista kokouksissaan loka-, marras- ja joulukuussa.

Itämeren kalakantoja koskevan ehdotuksensa antamisessa komissio tulee noudattamaan monivuotista suunnitelmaa (asetus 2016/1139) ja ehdottamaan MSY:n mukaisia kalastusmahdollisuuksia. Komissio voi käyttää suunnitelmaan sisältyviä Fmsy yläarvoja vahvojen kalakantojen osalta, jos se tieteellisen neuvon perusteella on välttämätöntä tavoitteiden saavuttamiseksi sekakantakalastuksessa. Kun tiede neuvoo nollasaalista tai kun kalakanta on alittanut varotason komissio ehdottaa monivuotiseen suunnitelmaan sisältyviä elvyttäviä toimia.

Komissio aikoo mahdollisuuksien mukaan siirtyä ehdottamaan monivuotisia TAC:eja niiden kalakantojen osalta, joita vain EU:n jäsenvaltioiden kalastajat hyödyntävät. Tämä lisäisi komission mukaan alan ennustettavuutta. Kyseisiä kalakantoja valitaan läheisessä yhteistyössä jäsenvaltioiden, ICES:n ja sidosryhmien kanssa. Jäsenvaltioita pyydetään nimeämään kalakannat, joille he suosittelvat kahden vuoden TAC:eja. Komissio pyytää niistä ICES:n arviot.

Komissio toteaa, että Itämeri kärsii rehevöitymisestä ja muista paineista, joilla on kielteinen vaikutus kalakantoihin. Komissio kehottaa jäsenvaltioita toimiin Itämeren tilan parantamiseksi.

Komissio toteaa lisäksi, että kalakantoja hyödynnetään lisääntyvässä määrin tavoitellun Fmsy kalastuskuolevuuden perusteella. Kehitys on ollut myönteistä erityisesti Biskajalahdella ja Atlantilla, mutta myös itäisellä Välimerellä. EU:n kalastuslaivasto oli korkeiden polttoainekulujen vuoksi tappiollinen vuonna 2022, mutta tilanne on polttoainehintojen alentumisen myötä parantunut alkuvuonna 2023.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Neuvosto päättää kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta SEUT-sopimuksen 43 artiklan 3 kohdan perusteella.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Euroopan parlamentin kantaa ei vaadita.

Kansallinen valmistelu

Kalastusjaosto 15.6.2023

EU-ministerivaliokunta 19-20.6.2023 (kirjallinen menettely)

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 20.6.2023 (kirjallinen menettely)

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Kalastus kuuluu Ahvenanmaan toimivaltaan. Ahvenanmaan maakunnan hallituksen edustaja on kalastusjaoston jäsen.

Taloudelliset vaikutukset

Tiedonannolla ei ole välittömiä vaikutuksia EU:n tai valtion budjettiin. Vuoden 2024 kalastusmahdollisuudet vaikuttavat kalastusyritysten ansaintamahdollisuuksiin ja Itämerestä pyydetyn kalan jalostukseen ja tarjontaan.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Tiedonanto liittyy kansainvälisen merentutkimusneuvoston ICES:n 31.5.2023 antamiin tieteellisiin neuvoihin Itämeren kalakantojen TAC:sta vuodelle 2024.

Asiakirjat

10451/23 PECHE 236 (COM(2023) 303 final

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Neuvotteleva virkamies Orian Bondestam, orian.bondestam@gov.fi, puh. 02951 6249

VAHVA-tunnus

EU/176/2023

Liitteet

Viite

Neuvoston päätelmät yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevista tiedonannoista (kalatalouspaketti)

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvoston kokous 26-27.6.2023

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio antoi helmikuussa 2023 kolme tiedonantoa ja raportin liittyen EU:n yhteiseen kalastuspolitiikkaan. Maatalous- ja kalastusneuvosto keskusteli tästä kalatalouspaketista 20.3.2023. Puheenjohtajamaa on laatinut luonnoksen neuvoston päätelmiksi kalatalouspaketista, jotka on tarkoitus hyväksyä kesäkuun maatalous- ja kalastusneuvostossa.

Suomen kanta

Suomen kannat on määritelty E-kirjeissä E 183 - 186/2022 vp.

Suomi katsoo, että E-kirjeiden kannanotot kalatalouspakettiin on tarvittavalla tavalla otettu huomioon puheenjohtajamaan laatimassa luonnoksessa neuvoston päätelmiksi.

Pääasiallinen sisältö

Komission tiedonantojen tarkoituksena on raportoida yhteisen kalastuspolitiikan toiminnasta YKP:stä annetun perusasetuksen 49 artiklan perusteella sekä esittää visio ja tie kohti kestäväää tulevaisuutta. Tiedonanto YKP:sta ja tiedonanto meriekosysteemien suojelua ja ennallistamista sekä tiedonanto kalastuksen ja vesiviljelyn energiasiirtymästä ja

raporttia kalastustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä muodostavat kokonaisuuden.

Komissio katsoo, että vuonna 2013 toteutetun reformin jälkeen on saavutettu konkreettista edistymistä kohti kestävämpää kalastusta. Kalastajat, kansalaisyhteiskunta, jäsenvaltiot ja EU ovat osallistuneet kriittiseen EU:n kalakantojen jälleenrakentamiseen ja laivastojen tuomiseen kannattavalle tasolle. Kun vuonna 2009 EU:lla oli vain viisi kalakan-
taa MSY tasolla, vuonna 2022 niitä oli yli 60.

Komissio katsoo, että YKP:n täysimääräiseen täytäntöönpanoon liittyy vielä useita haasteita. Nopeampaa ja merkittävämpää rakenteellista muutosta tarvitaan kalastuksen ja vesiviljelyn ympäristö- ja ilmastovaikutusten vähentämiseksi. Tämä on tarpeen terveellisen meriympäristön palauttamiseksi ja elintarviketurvallisuuden varmistamiseksi sekä alan kestokyvyn parantamiseksi, energiatehokkuuden lisäämiseksi ja hiilineutraaliuden edistämiseksi.

Ruotsin puheenjohtajalla on valmisteltu luonnos neuvoston päätelmiksi komission antamista tiedonannoista ja raportista. Päätelmissä käsitellään laaja-alaisesti yhteiseen kalastuspolitiikkaan kuuluvia asioita sekä indikoidaan neuvoston linjauksia komission kalatalouspaketissa mainittuihin asioihin.

Neuvoston päätelmäluonnoksessa otetaan tarvittavalla tavalla huomioon Suomen kannanotoissa esitetyt linjauksia. Tärkeä linjaus koskee energiasiirtymää ja kalastuslaivaston kapasiteettia sekä investointitukia, joiden osalta päätelmissä korostetaan tarvetta muuttaa säännöksiä siten, että ne edistävät energiasiirtymän toteutusta erityisesti kalastuksessa. Myös merituulivoiman ja kalatalouden yhteensovittaminen otetaan huomioon päätelmissä.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Neuvoston päätelmien hyväksyminen edellyttää jäsenmaiden yksimielisyyttä.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Komission on esitellyt tiedonannon EP:n kalatalousvaliokunnalle 3.3.2023.

Kansallinen valmistelu

Kalastusjaosto 10.3.2023 ja 15.6.2023
EU ministerivaliokunta 15-17.3.2023 ja 19-20.6.2023

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 17.3.2023 (kirjallinen menettely) ja 20.6.2023 (kirjallinen menettely)
E-kirjeet eduskunnalle 22.3.2023: E 183/2022 vp, E 184/2022 vp, E 185/2022 vp ja
E 186/2022 vp

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Neuvoston päätelmät eivät suoraan vaikuta kansalliseen lainsäädäntöön.

Kalastuselinkeinon ohjaus kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain 1144/1991 mukaan Ahvenanmaan toimivaltaan. Ahvenanmaan maakunnan hallituksella on edustaja kalastusjaostossa.

Taloudelliset vaikutukset

Komission ehdottamien toimenpiteiden vaikutusten arvioiminen on vaikeaa. Parhaimmillaan ne edistävät kalastus- ja vesiviljelyalan kestävyyttä sekä taloudellista pohjaa. Toimien vaikuttavuutta voi heikentää tilanne, jossa niitä ei koeta relevanteiksi eikä siten sitoutumista kannustaviksi. Toimenpiteillä ei ole suoraa velvoittavuutta eikä siten myöskään suoria budjettivaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Komisison tiedonannoissa esitettyjen toimenpiteiden toteutus ja käytäntöön vienti riippuu pitkälti jäsenvaltioiden ja toimialan vastaanotosta sekä toimenpiteiden relevanssista kulakin merialueella ja toimialan osa-alueilla.

Neuvoston tekemillä päätelmillä voi olla ohjaava vaikutus komission työhön ja lainsäädäntöehdotuksiin. On epävarmaa antaako nykyinen komissio päätelmien vaikuttaa sen varaukselliseen käsitykseen kalastuslaivastoa koskevien investointitukien laajempaan käyttämiseen energiasiirtymän edistämiseksi. Päätelmät voivat paremmin vaikuttaa uuden komission linjauksiin.

Asiakirjat

8303/3/23 REV 3 PECHE 131 (Puheenjohtajamaan ehdotus neuvoston päätelmiksi)
COM(2023) 103 final, komission tiedonanto EU:n yhteisestä kalastuspolitiikasta
COM(2023) 102 final, komission tiedonanto meriekosysteemeistä
COM(2023) 101 final, komission raportti kalatuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä
COM(2023) 100 final, komission tiedonanto kalatalousalan energia siirtymästä

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Neuvotteleva virkamies Orian Bondestam, MMM/LVO, puh. 0295 162494

VAHVA-tunnus

EU/176/2023

Liitteet

Viite

Kauppaan liittyvät maatalouskysymykset - maatalous- ja kalastusneuvoston keskustelu

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 26-27.6.2023

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Maatalous- ja kalastusneuvosto keskustelee kauppaan liittyvistä maatalouskysymyksistä 26.-27.6.2023. Maatalouden erityiskomitea valmisteli keskustelua 19.6.2023.

Suomen kanta

Suomi tukee komissiota meneillään olevien kauppasopimusneuvotteluprosessien pikaisessa loppuun saattamisessa. Olemassa olevia sopimuksia tulisi hyödyntää mahdollisimman hyvin ja laajasti toimeenpanon ja aktiivisten vienninedistämistoimien kautta. On tärkeää, että sopimusten vaikutuksia omaan tuotantoon seurataan aktiivisesti, ja että kumulatiivisiavaikutuksia arvioiva selvitys päivitetään.

Kaupalla ja kotimaisella tuotannolla on molemmilla tärkeä rooli ruokaturvan takaamisessa. Kaupalla on myös keskeinen rooli siinä, miten pystymme luomaan ympäristöllisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävästä ruokajärjestelmästä niin EU:n sisällä kuin globaalisti. Toimia, joilla vaikutetaan EU:n terveys- ja ympäristöstandardien soveltamiseen tuontituotteille tulisi arvioida tapauskohtaisesti.

Pääasiallinen sisältö

Puheenjohtajavaltio Ruotsi ei ole toimittanut perusmuistiota laadittaessa tausta-asiakirjaa.

WTO:n maatalousneuvottelut

Seuraava Maailman kauppajärjestön (WTO:n) ministerikokous tullaan järjestämään Yhdistyneissä arabiemiraateissa helmikuussa 2024 ja kokoukseen tähtäävä valmistelutyö on alkanut. Maatalouskaupan vapauttamisesta ei edellisessä kokouksessa saavutettu merkittävämpää tulosta ja kokonaisuudesta onkin jälleen muodostumassa keskeinen neuvotteluaihe.

Neuvotteluelimenä toimiva maatalouskomitean erityisistunto kokoontui viimeksi toukuun alussa Turkin suurlähettiläs Alparslan Acarsoy johdolla. Istunnossa keskusteltiin siitä, miten seuraava ministerikokous voisi antaa panoksen ruokaturvan parantamiseen, minkä lisäksi jäsenmaat vaihtoivat näkemyksiä siitä, millainen maataloutta koskeva tulos olisi realistisesti saavutettavissa seuraavassa ministerikokouksessa. Seuraavan kerran erityisistunto kokoontuu 21.-22.6.

Ruokaturva on kriisin myötä noussut neuvottelujen keskeiseksi kysymykseksi, mutta käsitteet siitä, miten ruokaturvakysymykset tulisi huomioida kauppasäännöissä vaihtelevat voimakkaasti. Uusia painotuksia ovat myös ympäristöllinen kestävyys ja läpinäkyvyys, mutta keskeiset vuosia säilyneet erimielisyydet tuista, markkinoillepääsystä ja vientikilpailusta ovat oleellisilta osin ennallaan ja kytkeytyvät vahvasti niin ruokaturvaan kuin muihin uudempiin kysymyksiin. Perinteisistä kolmesta pilarista suurimmat odotukset kohdistuvat kauppaa vääristävään tukeen, mutta neuvottelujen edistämiseksi haetaan uusia etenemistapoja. Vuoden 2024 ministerikokous ei tule olemaan neuvottelujen päätepiste.

Kesän 2022 ministerikokouksen tuloksena syntyneeseen ruokaturvan heikentymistä koskevaan julkilausumaan sisältyi vähiten kehittyneiden ja nettoruoantuojakehitysmaiden haasteita koskevan työohjelman käynnistäminen WTO:n säännöllisessä maatalouskomiteassa. Työohjelman sisällöstä ja organisoinnista päätettiin marraskuussa 2022. Ruokaturvaa koskevia teemoja on käsitelty sitä varten perustetussa työryhmässä.

Kesän 2022 ministerikokouksessa hyväksyttiin myös erillinen terveys- ja kasvinsuojelutoimia (SPS) koskeva ministerijulistus, jossa nostetaan esille mm. SPS-sopimuksen merkitystä ja tulevaisuuden haasteita. Julistukseen sisältyi sopimuksen toimeenpanoon liittyviä haasteita tarkasteleva ohjelma, jonka työ on käynnissä. Työohjelman tarkoitus ei kuitenkaan ole sopimuksen muuttaminen. EU on halunnut painottaa uusia haasteita ja pitää esillä mm. kestäviä ruokajärjestelmiä ja One health –lähestymistapaa.

EU:n ja Uuden Seelannin välinen vapaakauppasopimus

EU:n ja Uuden-Seelannin väliset neuvottelut vapaakauppasopimuksesta saatiin päätökseen kesäkuun lopulla 2022. Voimaan tullessaan sopimus poistaa tullit kaikelta EU:n maatalousvienniltä Uuteen-Seelantiin. EU:n tuonnissa herkkien tuotteiden, kuten naudanlihan, lampaanlihan, juuston, voin ja maitojauheen markkinoillepääsy toteutetaan avaamalla tullikiintiöitä Uudesta-Seelannista peräisin oleville tuotteille. Sopimus sisältää kestäviä ruokajärjestelmiä ja eläinten hyvinvointia koskevan kappaleen, jolla edistetään yhteistyötä maiden välillä. Helmikuussa 2023 komissio lähetti sopimuksen neuvostolle allekirjoittamista varten.

EU:n ja Australian väliset vapaakauppaneuvottelut

Neuvottelut osapuolten välillä ovat käynnissä ja tulossa loppuvaiheeseen. Komission tavoitteena on päättää neuvottelut heinäkuun loppuun mennessä. Useimmista tuliniimikkeistä on saavutettu jo yksimielisyys, mutta neuvotteluja tullaan käymään sellaisten

EU:lle herkimpien tuotteiden osalta, joissa Australialla on offensiivisia intressejä. Erityisesti neuvottelujen kohteena ovat vielä tariffikiintiöt naudanlihalle, lampaanlihalle, sokeille, riisille ja joillekin maitotuotteille. Australian juustoille myöntämä markkinoillepääsy on myös neuvottelujen kohteena.

Muut kauppasopimukset ja autonomiset toimet

Heinäkuussa 2022 EU päätti autonomisesti Ukrainan kanssa solmitun vapaakauppasopimuksen etuuksien laajentamisesta niin, että eräiden maataloustuotteiden tullien ja kiintiöiden soveltamisesta luovuttiin. Kesäkuun 2023 alussa autonomista etujen laajentamista päätettiin jatkaa vuodella. Toukokuun alusta voimaan tulleet erityiset vehnää, maissia, rapsin ja auringonkukan siemeniä koskevat rajoitukset tuonnissa Ukrainan naapurimaihin ovat voimassa aiempaa rajoitetummin ja poistuvat syyskuun 15. mennessä.

Neuvottelut vapaakauppasopimuksista jatkuvat Indonesian, Thaimaan ja Intian kanssa. Nopeita tuloksia ei kuitenkaan liene odotettavissa. EU:n ja MERCOSUR-ryhmän välillä saavutettiin poliittinen yhteisymmärrys vapaakauppasopimuksesta jo kesällä 2019, mutta sopimuksen hyväksyminen ei ole edennyt. Komissio on työstänyt sopimukseen liittyvää kestävästä kehitystä koskevaa juridista lisäinstrumenttia, joka voisi edistää sopimuksen hyväksyttävyyttä EU:ssa. Osapuolten välisiä neuvotteluja on määrä käydä kesäkuun aikana.

EU:n ja Chilen välisen sopimuksen päivittämisestä osapuolet pääsivät sopuun vuoden 2022 lopulla. Sopimus sisältää markkinoillepääsyn parannuksia maataloustuotteille.

Helmikuun lopulla 2023 EU ja Yhdistynyt kuningaskunta (UK) saavuttivat periaatteellisen sovun Pohjois-Irlannin protokollan soveltamisesta.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Kyseessä on komission tiedostusasia, josta neuvosto käy keskustelun.

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Maatalous- ja elintarvikejaosto (EU18) 15.6.2023

EU-ministerivaliokunta 19.-20.6.2023 (kirjallinen menettely)

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 20.6.2023 (kirjallinen menettely)

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

-

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Neuvotteleva virkamies Markus Schulman, MMM/RO/EUKA, puh. 029 516 2475,
markus.schulman@gov.fi

VAHVA-tunnus

EU/69/2023

Liitteet -

Viite -

Maa- ja metsätalousministeriö

Perusmuistio

EU/69/2023-MMM-112

Fallenius Sanna-Helena

14.6.2023

Maatalous- ja kalastusneuvoston 26.-27.6.2023 muut asiat

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 26.-27.6.2023

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Maatalous- ja kalastusneuvoston muissa asioissa käsitellään puheenjohtajavaltion, komission ja jäsenvaltioiden tiedotusasioita

Suomen kanta

Suomi ottaa asiat tiedoksi.

Pääasiallinen sisältö

- c) Yhteinen terveys –lähestymistavan mukaisen monialaisen yhteistyön vahvistaminen zoonoosien aiheuttamien terveysuhkien osalta

Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Puheenjohtajavaltio Ruotsi nostaa asialistalle tiedotusasian liittyen Yhteinen terveys – lähestymistavan (*engl. one health*) mukaisen monialaisen yhteistyön vahvistamiseen zoonoosien aiheuttamien terveysuhkien osalta. Asiaa käsitellään myös eläinlääkintäpäälliköiden kokouksessa 19.6.2023. Puheenjohtajavaltio ei ole vielä 14.6.2023 mennessä toimittanut asiasta tausta-asiakirjaa neuvostoa varten.

Zoonoosien torjunta perustuu monialaiseen yhteistyöhön. Suomessa suolistoinfektioita aiheuttavien ja vektorivälitteisten zoonoositartuntojen arvioidaan tulevaisuudessa lisääntyvän. Suomen tuotantoeläinten zoonoositilanteen kehittyminen on yhteydessä maatalouden, erityisesti eläintuotannon ja siihen liittyvien käytänteiden kehittymiseen.

Mikrobilääkeresistenssi on merkittävä rajat ylittävä terveysuhka. Resistentit mikrobit kiertävät ihmis- ja eläinpopulaatioissa kosketuksen, ruuan, veden ja ympäristön välityksellä.

Zoonoosien seuranta-aineiston kokoaminen ja analysointi sekä eläimistä että ihmisistä riittävän usein mahdollistaa seurantatiedon käytön, sekä seurannan ja torjuntatoimien suuntaamisen. Myös mikrobilääkekäytön seurantaa ja tilastointia pitää parantaa siten, että paikalliset, alueelliset, kansalliset ja kansainväliset tarpeet tulevat huomioiduiksi.

Yhteinen terveys -lähestymistavan mukaisesti myös ympäristö, mm. vektorit, tulee huomioida zoonoosien torjunnassa.

- d) Käsiteltävänä olevat säädösehdotukset
Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Asetus maantieteellisistä merkinnöistä – tilannekatsaus

Komissio julkaisi 31.3.2022 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi EU:n maantieteellisiä merkintöjä koskevan lainsäädännön uudistamisesta (COM(2022)134 final). Ehdotuksesta keskusteltiin neuvoston työryhmässä kolmen puheenjohtajakauden aikana ja maatalouden erityiskomiteassa pari kertaa. MEK:n kokouksessa 8.5.2023 hyväksyttiin valtuutus puheenjohtajavaltio Ruotsille Euroopan parlamentin kanssa käytäviä kolmikantaneuvotteluita varten. Ensimmäisten kolmikantaneuvotteluiden jälkeen Euroopan parlamentin muutosehdotuksista kritiikkiä herättivät maatalouden erityiskomiteassa erityisesti tuottajaryhmille lisätyt valtuudet ja oikeudet. Komissio vetosi edelleen jäsenmaihiin, että EUIPO:n nykyiset tehtävät säilytettäisiin. Seuraavat kolmikantaneuvottelut ovat Espanjan puheenjohtajakaudella 18.7. ja 27.9.

Puheenjohtajavaltio on pyytänyt jäsenmaita vastaamaan, mitä parlamentin 282 muutosehdotuksesta ne kannattavat tai vastustavat. Suomen vastauksissa kannatettiin muutosesityksiä, joissa EUIPOlle annettaisiin teknisluonteisia tehtäviä mutta vastustettiin niitä, missä maantieteellisten merkintöjen suoja verkotunnuksissa laajennettaisiin liiaksi ja niitä, missä tuottajaryhmille ja hyväksytyille tuottajaryhmille annettaisiin liian laajat valtuudet ja vastuut.

Puheenjohtajamaa Ruotsi tiedottaa maatalouden erityiskomiteassa 19.6. kolmikantaneuvotteluiden edistymisestä.

Siirtyminen maatilojen kestävyttä koskevaan tietoverkkoon (FSDN) – tilannekatsaus

Komissio antoi 22.6.2022 ehdotuksen asetuksen (EY) N:o 1217/2009 muuttamisesta maatalouden kirjanpidon tietoverkon muuntamisesta maatilojen kestävyiden tietoverkoksi (COM(2022) 296 final). Puheenjohtajavaltio ei ole toimittanut vielä 14.6.2023 mennessä asiasta tausta-asiakirjaa.

Maatalouden erityiskomitea (MEK) kuuli ehdotuksen esittelyn ja kävi ensimmäisen keskustelun aiheesta kokouksessaan 11.7.2022. MEK keskusteli aiheesta 13.3.2023 ja

MEK hyväksyi 15.5.2023 valtuutuksen neuvoston kannaksi tuleviin kolmikantaneuvotteluihin. MEK kuuli puheenjohtajavaltion yhteenvedon ensimmäisen kolmikantaneuvottelun tuloksista 12.6.2023 ja asian käsittelyä jatketaan MEK:ssä 19.6.2023.

Neuvoston neuvottelumandaatin keskeiset muutokset verrattuna komission ehdotukseen koskevat järjestelmän vapaaehtoisuutta osallistuville tiloille, osallistuvien tilojen tietosuojaan tasoa, eri tietokannoista saatavien sekä tiloilta kerättävien tietojen yhdistämisen sääntöjä ja menettelyjä, kerättävien muuttujien määrittelyä sekä komissiolle myönnettäviä delegointi- ja täytäntöönpanovaltuuksia.

Asetus luonnonmukaisen lemmikkieläinruoan merkinnöistä – tilannekatsaus

Puheenjohtajavaltio antaa neuvostolle tilannekatsauksen asetuksen kolmikantaneuvotteluista. Komissio antoi 28.11.2022 asetusehdotuksen luonnonmukaisen lemmikkieläinruoanmerkinnöistä (COM(2022) 659 final). Asetusehdotus asettaa säännöt lemmikkieläinten luonnonmukaisen ruoan merkinnöille. Luonnonmukaisissa lemmikkieläinruoissa voidaan käyttää luonnonmukaisen tuotannon tunnusta (Eurolehti) sellaisten sääntöjen mukaisesti, jotka heijastavat luomuelintarvikkeiden säännöksiä.

Maatalouden erityiskomitea (MEK) antoi kokouksessaan 6.3.2023 puheenjohtajavaltio Ruotsille valtuutuksen Euroopan parlamentin kanssa käytäviä neuvotteluja varten. Puheenjohtajavaltio kertoi MEK:n kokouksessa 12.6.2023, että kolmikantaneuvottelut Euroopan parlamentin kanssa on saatu päätökseen.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Kyseessä on tiedostusasiat.

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Maatalous- ja elintarvikejaosto (EU18) 15.6.2023

EU-ministerivaliokunta 19.-20.6.2023 (kirjallinen menettely)

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 20.6.2023 (kirjallinen menettely)

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Asiakirjoja ei vielä ole jaettu.

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Asiakohdan a) osalta:

Neuvotteleva virkamies Eero Rautiainen, MMM/RO/EKY, puh. 0295 162 049, eero.rautiainen@gov.fi

Neuvotteleva virkamies Eveliina Palonen, MMM/RO/ETU, puh. 0295 162 345, eve-liina.palonen@gov.fi

Asiakohdan b) osalta

Neuvotteleva virkamies Leena Seppä, MMM/RO/MARY, puh. 0295 162 373. leena.seppa@gov.fi

Neuvotteleva virkamies Vesa Kahilampi, MMM/RO/EUKA, puh. 0295 162 053, vesa.kahilampi@gov.fi

Neuvotteleva virkamies Marita Aalto, MMM/RO/ETU, puh. 0295 162 445, marita.aalto@gov.fi

VAHVA-tunnus

EU/69/2023

Liitteet -

Viite -

Liitteet -